



Haarlem

Gemeente Haarlem
Mr. B.B. Schneiders
burgemeester

Aan de commissie Bestuur

Datum 5 juni 2015
Contactpersoon Carin Hageman
Doorkiesnummer 023-5113820
E-mail chageman@haarlem.nl
Bijlage Artikel uitkijkruimte Zaandam
Onderwerp Pilot Cameratoezicht binnenstad Haarlem

Geachte leden van de commissie bestuur,

In het coalitieprogramma 2014-2018 “Samen Doen” is opgenomen dat er in samenwerking met partners een pilot cameratoezicht op hotspots wordt uitgevoerd. Cameratoezicht binnen de gemeente Haarlem is een redelijk nieuw fenomeen. De afgelopen jaren is er cameratoezicht ingezet bij grote evenementen zoals Bevrijdingspop, Haarlem Jazz & More en Serious Request. Daarnaast zijn de laatste vijf jaar de hotspots Oud en Nieuw voorzien van cameratoezicht. Van permanent cameratoezicht is nog geen sprake geweest. In deze notitie is een voorstel voor de pilot opgenomen.

Doel cameratoezicht

Het hoofddoel van cameratoezicht is het handhaven van de openbare orde. Cameratoezicht biedt technische ondersteuning bij het terugdringen van het aantal incidenten in het betreffende gebied. Cameratoezicht is een aanvulling op de daadwerkelijke aanwezigheid van politie. De camera's zijn virtuele ogen op straat waardoor gerichte sturing van politiecapaciteit kan plaatsvinden. Een aantal subdoelen kunnen hierbij onderscheiden worden.

Interventie

Interventie kan worden uitgelegd als het *signaleren* van ongewenst gedrag en op deze wijze voorkomen dat incidenten plaatsvinden en/of escaleren. Cameratoezicht (het live uitkijken van camerabeelden) werkt hierin ondersteunend en aansturend, doordat direct ingegrepen kan worden in situaties die uit de hand dreigen te lopen.

Preventie

Preventie is tweeledig; enerzijds is preventie het afschrikken van potentiële daders, anderzijds slaat preventie op het voorkomen van recidive. Het werkt doordat bezoekers van de openbare ruimte middels bebording op de hoogte worden gebracht van de aanwezigheid van camera's. Het besef direct bekeken en/of gefilmd te worden, zou personen moeten afschrikken en doen afzien van hun plannen.



Het doel van het inzetten van cameratoezicht is het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Daarnaast kunnen de beelden ook worden gebruikt voor opsporing. De beelden die de camera's opnemen (camerabewaking), kunnen door de politie of het Openbaar Ministerie worden opgevraagd ter ondersteuning van opsporingswerkzaamheden.

Bevoegdheid burgemeester

De burgemeester is verantwoordelijk voor handhaving van de openbare orde. In artikel 151c van de Gemeentewet wordt bepaald dat de gemeenteraad de burgemeester bij verordening de bevoegdheid kan verlenen om te besluiten tot de toepassing van cameratoezicht op een openbare plaats, indien het belang van de handhaving van de openbare orde daartoe noodzaakt. Deze bevoegdheid is opgenomen in artikel 2:77 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Haarlem. Dit alles onder bepaalde voorwaarden. De burgemeester bepaalt de duur van de plaatsing en wijst de plaatsen aan. Hij overlegt met het Openbaar Ministerie. De politie heeft de regie op de uitvoering.

Hotspotanalyse

Op mijn verzoek heeft de politie een hotspot analyse (zie bijlage) uitgevoerd om vast te stellen in welk gebied en op welke plaatsen de openbare orde het meest wordt verstoord. Uit de analyse blijkt dat de meeste incidenten zich in het uitgaansgebied voordoen tijdens de uitgaansnachten. Het gaat om vernielingen, geweldincidenten (vechtpartijen) en andere verstoringen van de openbare orde. Het aantal vernielingen is de laatste jaren gestabiliseerd. Het aantal geweldsincidenten fluctueert waarbij de meeste van deze incidenten plaatsvinden in de kern horecastraten de Smedestraat, Grote Markt, Riviervischmarkt, Klokhuisplein en Lange- en Korte Veerstraat. Het aantal openbare orde incidenten tijdens horecanachten ligt de laatste drie jaar rond de 380. Dit aantal is nog steeds hoog.

Op basis van deze analyse vind ik het belangrijk om met behulp van cameratoezicht de stad veiliger te maken. Het effect hiervan heeft zich ook bewezen tijdens Serious Request. Ik stel voor om de pilot plaats te laten vinden in dit kerngebied Smedestraat, Grote Markt, Riviervischmarkt, Klokhuisplein en Lange- en Korte Veerstraat. Daarnaast sluit de inzet van cameratoezicht goed aan bij de andere maatregelen uit het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2015 en het nieuwe Actieprogramma Veilig Uitgaan waaraan op dit moment wordt gewerkt.

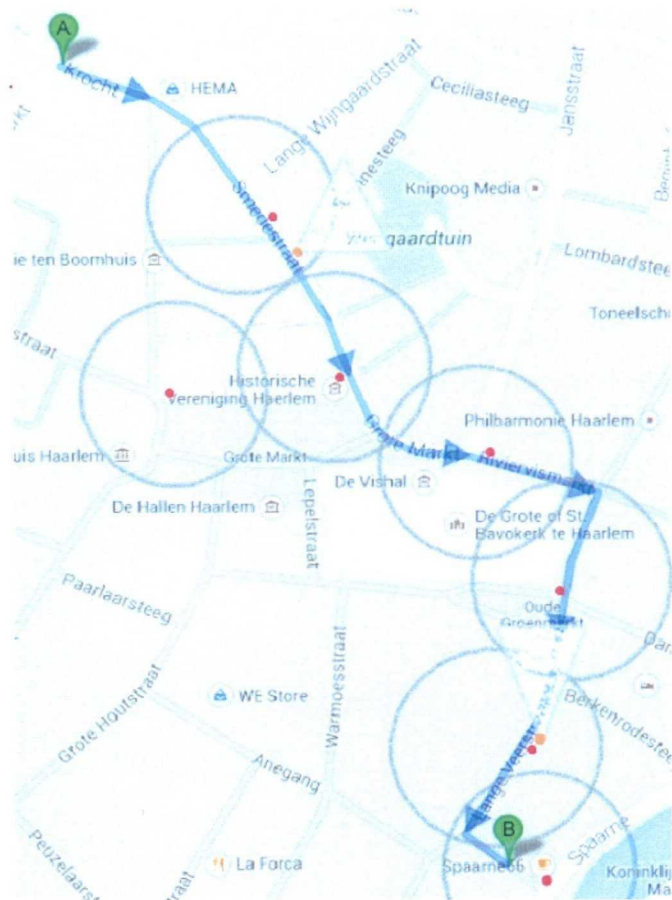
Voorstel plaatsing camera's in uitgaansgebied

Voor de uitvoering van de pilot zullen camera's worden aangebracht in de betreffende straten. Het gaat om zeven domes (camera's die 360 graden kunnen draaien) om de gehele route vanaf de Krocht tot de Anegang in beeld te kunnen brengen. Naast de zeven domes zullen twee statische camera's geplaatst worden. De camera's zijn in staat om goede identificatie van verdachten mogelijk te maken. Met de domes kunnen verdachten ook goed gevolgd worden. Ook kan de onlangs op de Grote Markt geïnstalleerde calamiteitenverlichting (tijdelijke verhoging lichtintensiteit) in combinatie met het cameratoezicht leiden tot goede dader identificatie. In onderstaande tekening zijn de posities van de aan te brengen camera's opgenomen.



Haarlem

3



Uitkijken camerabeelden

Voor de hele regio Noord-Holland is in Zaandam door de Nationale Politie een Regionale toezichtsruimte gerealiseerd waar camerabeelden vanuit de hele regio worden bekeken. Om de pilot zo effectief mogelijk te laten zijn, heeft het voorkeur dat de beelden door politiemedewerkers live worden uitgekeken op deze centrale toezichtsruimte. Het live uitkijken van de beelden zal plaatsvinden op vrijdagen en zaterdagen tussen 23:00-06:00 uur. Voor deze tijden is gekozen omdat voornamelijk binnen deze uren de horeca-gerelateerde incidenten plaatsvinden.

De extra capaciteit die de politie beschikbaar heeft gesteld gedurende de looptijd van de pilot betekent niet dat de capaciteit van het horecateam op straat tijdens de uitgaansnachten wordt verminderd.

Middels een portofoon is de toezichtsruimte direct verbonden met de horecateams op straat. Daarnaast kan de toezichtsruimte direct beelden delen met de teams op straat. Hierdoor fungeert het cameratoezicht als ondersteuning van surveillanten; een extra middel om de openbare orde te handhaven.

Genereren gegevens voor planning en beleidsvorming

In het systeem behorende bij het uitlezen van de camera's worden veel gegevens geregistreerd. Op basis van gegevens van de camerabeelden en de registratie ten



aanzien van de incidenten die in het uitgaansgebied plaatsvinden kunnen nauwkeurige overzichten gegenereerd worden die een goede actuele ondersteuning kunnen bieden voor planning en beleidsvorming.

Proportionaliteit

Met het uitvoeren van de pilot is er sprake van een inbreuk op de privacy van burgers van Haarlem. Ik acht deze inbreuk voor de duur van de Pilot verantwoord gezien het aantal incidenten dat op de hotspots is geregistreerd. De verwachting is dat door de inzet van cameratoezicht, als onderdeel van het totaal pakket van maatregelen rond Veilig Uitgaan, het aantal verstoringen van de openbare orde verder kan worden teruggedrongen. Dit rechtvaardigt deze beperkte inbreuk op de privacy.

Opslag van camerabeelden en bewaartermijn

De opslag van camerabeelden vindt plaats bij de politie. Het vastleggen van camerabeelden voor de handhaving van de openbare orde is een verwerking als bedoeld in de Wet politiegegevens. De camerabeelden mogen 28 dagen worden bewaard en binnen deze 28 dagen staat het enkel en alléén de politie en het OM vrij om beelden op te vragen ter ondersteuning van opsporings- werkzaamheden. Na de periode van 28 dagen worden beelden die niet zijn opgevraagd, vernietigd. Deze termijn van 28 dagen is vastgelegd in artikel 151c lid 7 van de Gemeentewet.

Planning van de pilot

Haarlem heeft nog geen ervaring met cameratoezicht in deze vorm. Zoals het er nu uitziet zal na de zomer gestart kunnen worden met de plaatsing van de camera's en de aanleg/aansluiting van het systeem. Voorafgaand zal de aanbesteding plaatsvinden. Het geniet de voorkeur om, voordat daadwerkelijk met de pilot gestart wordt, eerst een testfase in te plannen om de camera's en verbindingen te controleren en zodanig in te stellen dat een optimaal resultaat geboekt kan worden. De uitvoering van de pilot kan dan op 1 december 2015 van start gaan voor de duur van één jaar.

Om goed aan te kunnen geven wat de voor- en nadelen van het cameratoezicht zijn is naar ons oordeel een periode van minstens één jaar nodig. Gedurende deze periode zal met gebruikmaking van de mogelijkheden van het systeem kwartaalrapportages worden uitgebracht waarop sturing kan plaatsvinden. Na afloop van de pilot zal een evaluatie plaatsvinden waarna een voorstel aan uw commissie zal volgen aan de hand van de opgedane ervaringen. De criteria voor de evaluatie worden voorafgaand aan de pilot nader uitgewerkt.

Financiering

Voor de uitvoering van de pilot is € 50.000 beschikbaar. Binnen dit budget zal de technische aanleg (camera's en infrastructuur) van het systeem gerealiseerd worden. Capaciteit voor het uitkijken van de beelden zal door de politie worden geleverd.



Haarlem

5

Gevraagde beslissing

Naar aanleiding van het bovenstaande verzoek ik u akkoord te gaan met het aanwijzen van het uitgaansgebied (Smedestraat, Grote Markt, Riviervischmarkt, Klokhuisplein en Lange- en Korte Veerstraat) als pilotgebied voor cameratoezicht en te bepalen dat de pilot, na een testfase, zal starten op 1 december 2015 en één jaar zal duren, waarna een evaluatie zal plaatsvinden.

Hoogachtend,

Mr. B.B. Schneiders

Horecagerelateerde incidenten centrum Haarlem

Auteur: Anne van Dijk en Peter Vogel

Status: Definitief

Versie 0.3

26-05-2015

Rubricering: Politie intern

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Vernielingen.....	4
2. Geweld.....	5
3. Openbare Orde.....	7
4. Conclusies en aanbevelingen.....	8
4.1. Conclusies.....	8
4.2. Aanbeveling	8

Inleiding

In deze notitie wordt een overzicht gegeven van de horecagerelateerde incidenten in de binnenstad van Haarlem. De horecagerelateerde incidenten hebben betrekking op vernieling, geweld en openbare orde. De binnenstad van Haarlem valt uiteen in vijf werkgebieden, te weten de Stationsbuurt, de Grote Markt en omgeving Kamp Heiliglanden, Vijfhoek Raaksdoelen en de Begijnhof.

Deze incidenten zijn in kaart gebracht met behulp van de B3W-methodiek¹. Voor de periode van 2011 tot en met 2014, worden per jaar, met behulp van BlueSpot Monitor overzichtskaarten gemaakt van de geregistreerde incidenten en worden de hotspots per delictcategorie (vernieling, geweld en openbare orde) inzichtelijk gemaakt.

In deze notitie worden ook de aantallen incidenten per jaar voor de binnenstad van Haarlem genoemd. De genoemde aantallen incidenten in deze notitie zijn afkomstig uit informatiesystemen BlueSpot Monitor, BVH en Cognos. In de paragrafen 1.1, 2.1 en 3.1 zijn het aantal incidenten per delictscategorie beschreven die in 2014 hebben plaatsgevonden tijdens de horecanachten.

De horecanachten worden als volgt gedefinieerd:

Elke vrijdag 22:00 uur tot en met zaterdag 07:00 uur

Elke zaterdag 22:00 uur tot en met zondag 07:00 uur.

Op basis van de kaarten (hotspots) wordt een advies gegeven over waar mogelijk (permanent) camera's kunnen worden geplaatst.

Opgemerkt wordt dat de parameters binnen de informatiesystemen BlueSpot Monitor, BVH en Cognos in verband met de (landelijke) ontwikkelingen binnen de Nationale Politie momenteel aan verandering onderhevig zijn. Deze veranderingen kunnen in de toekomst mogelijk een andere weergave geven van de parameters in de vorm van maatschappelijke klassen en wijkgebieden.

¹ een gebied waar elk jaar - keer op keer - absoluut of relatief geselecteerde incidenten plaatsvinden.

1. Vernielingen

Op basis van de horenachten in de vijf werkgebieden van Haarlem is binnen de delictscategorie vernieling onderstaande tabel opgemaakt. In 2011 zijn in Haarlem Centrum 93 vernielingen geregistreerd. In 2012 en 2013 zijn het aantal vernielingen gedaald naar respectievelijk 81 en 54. In 2014 is het aantal vernielingen (54) gelijk gebleven aan 2013.

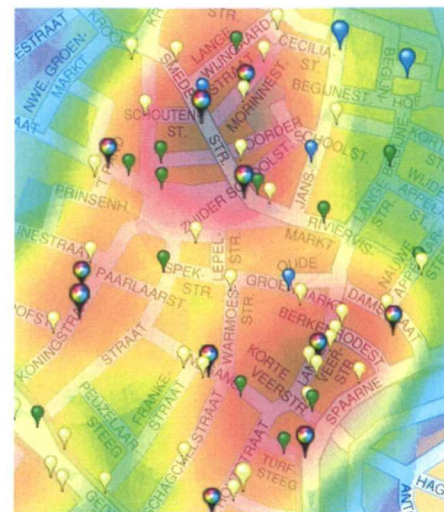
Code	Maatschappelijke klassen	2011	2012	2013	2014
C10	VERNIELING VAN/AAN AUTO	13	12	7	4
C20	VERNIELING VAN/AAN OPENBAAR VERVOER/ABRI	3	0	0	0
C30	VERNIELING VAN/AAN OPENBAAR GEBOUW	3	3	3	3
C40	VERNIELING OVERIGE OBJECTEN	54	37	34	33
C50	VANDALISME/BALDADIGHEID	20	29	10	14
		93	81	54	54

In 2011 vinden veel vernielingen plaats in de Smedestraat. In 2012 is dit eveneens de Smedestraat en de Lange en Korte Veerstraat. In 2013 blijft de Smedestraat een hotspot maar worden de meeste incidenten van vernieling weggeschreven op het adres van het politiebureau aan de Koudenhorn. In 2014 zijn de meeste registraties gemaakt op het adres van het politiebureau, in het uitgaansgebied rond de Grote Markt en bij het NS-station. Een nadere analyse naar het aantal incidenten die zijn weggeschreven op het adres Koudenhorn, laten zien dat dit een aantal vernielingen zijn in of aan het politiebureau. Bijvoorbeeld vernieling cel/ophoudkamer en/of computer.

2011



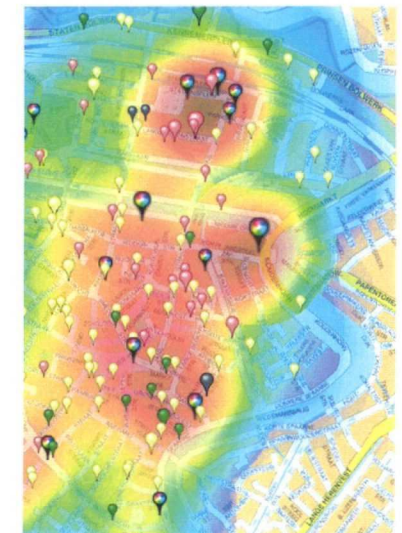
2012



2013



2014



2. Geweld

Op basis van de horenachten in de vijf werkgebieden van Haarlem is binnen de delictscategorie geweld onderstaande tabel opgemaakt. In 2011 zijn in Haarlem Centrum 175 geweldsincidenten geregistreerd. In 2012 is het aantal geweldsincidenten gedaald naar 135, waarna in 2013 dit is gestegen naar 146. In 2014 is het aantal geweldsincidenten verder afgenomen naar 122.

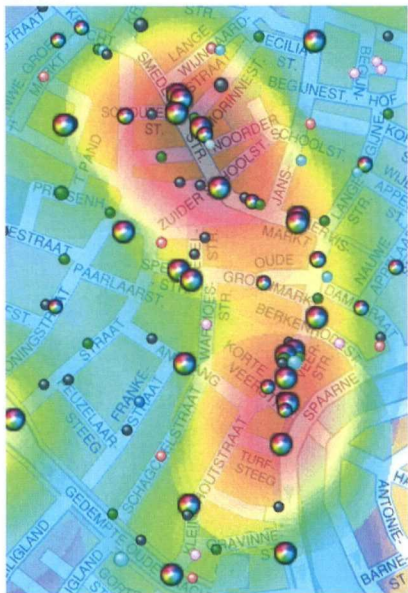
Code	Maatschappelijke klassen	2011	2012	2013	2014
F11	OPENLIJKE GEWELDPLEGING TEGEN GOEDEREN	2	3	2	2
F12	OPENLIJKE GEWELDPLEGING TEGEN PERSONEN	28	22	28	15
F530	BEDREIGING	23	12	13	20
F540	DOODSLAG/MOORD (oa poging)	1	2	2	1
F550	EENVOUDIGE MISHANDELING	105	84	88	79
F551	ZWARE MISHANDELING	16	12	13	5
	Totaal	175	135	146	122

Op basis van de horecanachten in 2014 zijn binnen de delictscategorie geweld het aantal incidenten geregistreerd per straat in Haarlem Centrum. In 2014 zijn het grootst aantal geweldsincidenten geregistreerd op onderliggende straten in het Centrum van Haarlem.

2014	Vr-za nacht	Za-zo nacht
Pleegstraatnaam	aantal	Aantal
Grote Markt	8	8
Smedestraat	13	12
Spaarne	4	6
Lange Veerstraat	3	3
Zijlstraat	1	5
Kleine Houtstraat	1	5
Riviermark	1	7
Totaal	31	46

In de onderstaande kaarten wordt verder ingezoomd om binnen het centrum van Haarlem specifieke hotspots te duiden. In alle jaren vinden veel geweldincidenten plaats op de route Smedestraat – Riviervismarkt - Korte en Lange Veerstraat.

2011



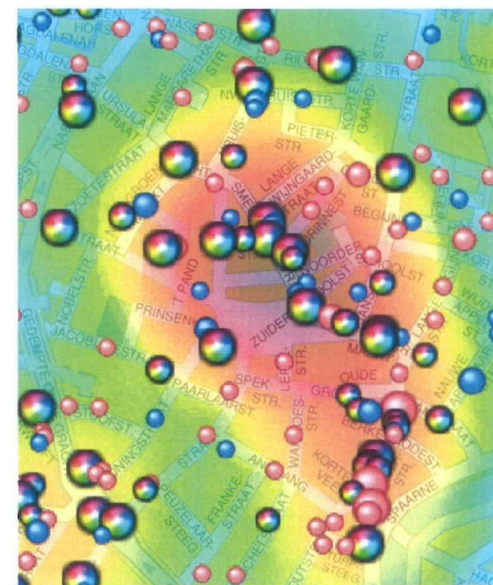
2012



2013



2014



3. Openbare Orde

Op basis van de horenachten in de vijf werkgebieden van Haarlem is binnen de delictscategorie openbare orde onderstaande tabel opgemaakt. In 2011 zijn in Haarlem Centrum 320 openbare orde incidenten geregistreerd. In 2012 en 2013 is het aantal openbare orde incidenten gestegen naar respectievelijk 371 en 387. In 2014 is het aantal geweldsincidenten licht afgenomen naar 380.

In 2014 zijn de meeste incidenten binnen de delictscategorie openbare orde geregistreerd in Haarlem Centrum, specifiek in de straten Smedestraat, Lange Veerstraat en Grote Markt.

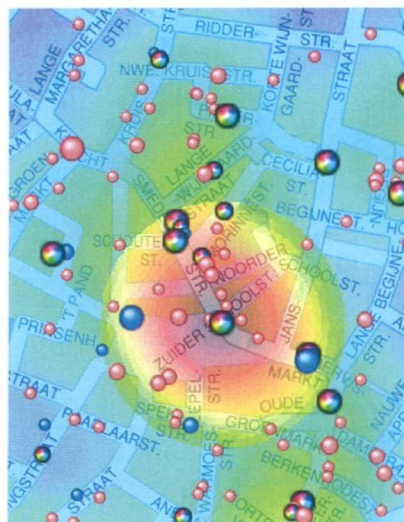
	Maatschappelijke klassen	2011	2012	2013	2014
Code	Omschrijving				
E11	VECHTPARTIJ (ZONDER VERVOLG)	36	51	54	38
E16	RUZIE/TWIST (ZONDER VERVOLG)	208	229	208	208
E35	MELDING OVERLAST JEUGD	75	79	79	79
E38	OVERLAST IVM ALCOHOL/ DRUGS	1	12	46	55
	Totaal	320	371	387	380

Uit onderstaande kaarten blijkt dat in alle jaren vinden veel incidenten openbare orde plaatsvinden in de Smedestraat ter hoogte van de Zuider Schoolsteeg.

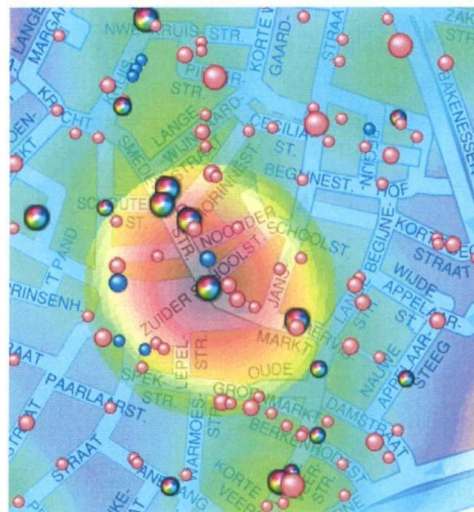
2011



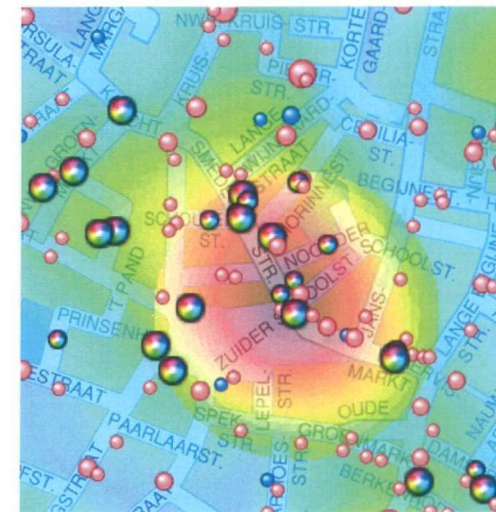
2012



2013



2014



4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Conclusies

Het aantal geregistreerde incidenten tijdens de horecanachten tussen 2011 en 2014 laat per categorie echter het onderstaande beeld zien:

- Vernielingen; een daling.
- Geweld; een daling
- Openbare orde; een stijging.

Zichtbaar tijdens de horecanachten, is dat binnen categorie openbare orde met de daaronder vallende incidenten (vechtpartij, ruzie/twist, overlast jeugd en overlast alcohol/drugs) het meest aantal geregistreerde incidenten (50,5%) plaatsvinden. De incidenten binnen deze categorie, alsmede de incidenten binnen de categorie vernieling (7,1%) en geweld (16,2%), zijn met de toepassing van cameraoezicht zichtbaar. Dit in tegenstelling tot incidenten die vallen binnen de categorie geluidshinder. De categorie geluidshinder (26,2%) is dan ook niet meegenomen in deze notitie.

Er is echter weinig veranderd met betrekking tot de locaties waar de meeste incidenten hebben plaatsgevonden. Alleen bij het aantal vernielingen is er sprake van een verschuiving in de pleeglocatie. Er zijn meer incidenten geregistreerd op en rond het Station en het (uitgaans)gebied ten oosten van de Grote markt.

4.2. Aanbeveling

Op basis van de bovenstaande informatie en kaarten is het advies om één of meerdere camera's te plaatsen op de Smedestraat, Riviervismarkt, Grote Markt en Korte en Lange Veerstraat omdat de meeste horecagerelateerde incidenten dan met camera's kunnen worden gevolgd. Indien slechts een (1) camera kan worden geplaatst, is de Smedestraat ter hoogte van de Zuiderschoolsteeg wellicht de beste locatie.